

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Наталія Лавриченко

Рецензія на монографію О. І. Локшиної «Зміст шкільної освіти в країнах Європейського Союзу: теорія і практика (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.)» : монографія / О. І. Локшина – К. : Богданова А. М., 2009. – 404 с. ISBN 978-966-2184-13-6.

Становлення і розширення співдружності європейських держав у результаті інтенсивних інтеграційних процесів в економіці, політиці, культурі, освіті актуалізує дослідження сутності цих трансформацій задля успішного входження України в європейський простір. Яким має бути молодий громадянин багатомовної, динамічної, високорозвиненої Європи ХХІ ст.? Як сформувані у нього здатність до міжкультурної взаємодії, вміння вчитися, громадянську свідомість і активність? Зміст освіти як модель соціального досвіду постає ключовим інструментом реалізації нових запитів та устремлень країн Європейського Союзу (ЄС).

Для України зазначені проблеми є не менш актуальними. Тому як позитивне явище слід розглядати монографію О.І. Локшиної «Зміст шкільної освіти в країнах Європейського Союзу: теорія і практика (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.)». За умов відкриття доступу до зарубіжних інформаційних ресурсів та збагачення методологічних підходів до осмислення педагогічних явищ авторка зробила спробу виокремити базові спільності, що характеризують розвиток такої багатовимірної категорії, як зміст у двадцяти семи країнах Європейського Союзу.

Дотримуючись сучасних підходів до порівняльно-педагогічних досліджень, які потребують розгляду досліджуваного феномену у широкому соціально-економічному контексті, О.І. Локшина аналізує розвиток змісту шкільної освіти на тлі соціокультурних змін і трансформацій у країнах ЄС (Розділ 1). Вона описує головні періоди розвитку шкільної освіти в зазначених країнах, наголошуючи на комплексності та нелінійності еволюції освітніх систем. Визначена також роль Брюсселя у формуванні національної політики і стратегії в галузі освіти в країнах-членах ЄС, схарактеризовано комплекс механізмів, які уможливають втілення в життя європейського гасла «єдність у розмаїтті».

Вагомим внеском у розбудову національної педагогічної науки є аналіз теоретико-методологічних підходів до розв'язання проблем змісту сучасної шкільної освіти, зокрема, це стосується теорії курикулуму (Розділ 2). У дослідженні розкрито рівневу структуру курикулуму і специфіку навчального процесу, за якого відбувається трансформація суспільного досвіду в індивідуальний досвід учня.

Це уможливило виокремлення загальних тенденцій розвитку змісту шкільної освіти, до яких авторка відносить стандартизацію, трансформацію на компетентнісних засадах, посилення значущості ціннісного компонента (Розділ 3). При цьому авторка наголошує на асинхронності тенденцій, розкриваючи особливості освітніх і педагогічних процесів у різних європейських країнах.

У четвертому розділі представлено теоретичні моделі змісту шкільної освіти на рівні початкової, основної та старшої школи у країнах ЄС. Моделі стали у дослідженні тими концептуальними схемами, які дали змогу узагальнено відобразити найголовніші характеристики змісту сучасної європейської освіти і можуть слугувати орієнтирами для модернізації, вдосконалення змісту вітчизняних шкільних програм.

Обов'язковою умовою успішного функціонування кожної з моделей є взаємозв'язок між усіма її елементами: навчальними цілями, змістом, підходами до оцінювання. Саме тому п'ятий розділ монографії присвячено оцінюванню рівня опанування учнями змісту знань. Дослідниця звертає також увагу на зміну пріоритетів щодо мети, функцій та технологій оцінювання навчальних досягнень учнів.

То ж варто привітати появу нової праці як вагомого здобутку вітчизняної компаративістики, а також гарного наукового доробку в галузі дидактики і теорії навчання. Книга, безперечно, має практичне значення для педагогів, розробників освітньої політики, широкої педагогічної громадськості. Побажаємо автору творчої наснаги у популяризації вже набутих знань і в одержанні нових на ниві педагогічної компаративістики.